Aan de Raad

Made, 14 december 2023

Raadsvergadering 14 december 2023	**Registratienummer:** 2023277016 2023277016 **Casenr:** Meerdere
Onderwerp: Aanschaf papiercontainers	

Portefeuillehouder: H.T.M. Bakker **Ambtelijke coördinatie:** Openbare werken **Steller:** M. Dalmolen	**Bijlagen:** 1. Raadsbesluit	**Ter inzage:** 1.

SAMENVATTING

Zoals bekend zamelt de gemeente Breda sinds 1 januari 2023 het oud papier en karton (OPK) in voor de gemeente Drimmelen. De huidige OPK-inzameling is op basis van het los en/of gebundeld aanbieden door onze inwoners op de dag van inzameling. Vanwege Arbo technische (wetgeving), financiële en kwalitatieve redenen wordt voorgesteld om één 240 liter papiercontainers als bewaar- en inzamelmiddel bij huishoudens in te voeren voor het oud papier en karton.

VOORGESCHIEDENIS

Sinds 1 januari 2023 zamelt de gemeente Breda het oud papier en karton (OPK) in voor de gemeente Drimmelen. Voorheen geschiedde dit op zaterdagen door een professionele inzamelaar met vrijwilligers van scholen en verenigingen. Zoals bekend konden de scholen en verenigingen eind 2021 en geheel 2022 niet aan voldoende vrijwilligers komen. Vandaar dat Breda dit per 1 januari 2023 heeft overgenomen.

WAT WILLEN WE BEREIKEN?

De huidige OPK-inzameling is op basis van het los en/of gebundeld aanbieden op de dag van inzameling. Dit heeft uiteraard impact op de fysieke belasting van de beladers. De fysieke belasting is tegenwoordig ondergebracht in de Leidraad Fysieke Belasting (Arbowet). In deze leidraad staan adviezen over de maximale belasting die medewerkers mogen hebben. Het hoort bij goed werkgeverschap dat je je medewerkers beschermt tegen te hoge fysieke belasting. De huidige manier van inzamelen van OPK in de gemeente Drimmelen zorgt voor een (te) hoge fysieke belasting. Vandaar dat de gemeente Breda de invoering van papiercontainers voor de OPK-inzameling bij onze gemeente heeft aangekaart. De wagens van de gemeente Breda zijn er ook op ingericht en het zorgt voor een efficiëntere afvalinzameling.

Het inzamelen met minicontainers heeft meerdere voordelen:

- Uit recente sorteeranalyses blijkt dat ca 8% OPK in het restafval terug te vinden is. Andere gemeenten die papiercontainers gebruiken, analyseren een duidelijk lager percentage. Kortom: de afvalscheiding vindt beter plaats met de inzet van papiercontainers. Dit sluit aan bij het coalitieakkoord.
- Het invoeren van papiercontainers zorgt voor een afname in zwerfafval. Door het los en/of gebundeld aanbieden kan het papier verwaaien en de straten en wijken vervuilen.
- Wanneer het OPK gebundeld en/of in dozen wordt aangeboden, wordt het nat onder slechte weersomstandigheden waardoor bij schimmelvorming het slechter te recyclen is. In een papiercontainer blijft de OPK-fractie droog waardoor er dus ook betere milieu- en verwerkingsresultaten zijn. Dit is niet alleen van belang omdat we zelf een goed milieurendement nastreven, maar ook verwerkers stellen steeds hogere eisen aan de recycling.
- Ervaringen vanuit andere gemeente geven aan dat papiercontainers voor inwoners een prettige manier is om thuis het oud papier en karton in op te slaan.
- Inzamelen met papiercontainers zorgt voor een beperking van de fysieke belasting van de inzamelaars. Hierdoor hoeven we geen extra routes te rijden. Dit zorgt dat extra kosten uitblijven.

Nadelen

- Uit onderzoek blijkt dat het een mogelijk nadeel kan zijn dat een papiercontainer ruimte inneemt in de tuin of garage van inwoners.
- Er zijn kosten verbonden aan het aanschaffen van papiercontainers. Deze kosten zijn per saldo wel lager dan het voortzetten van de huidige inzameling (zie alternatief).

HOE PAST DIT BINNEN BELEID EN WETGEVING?

Er is een verplichting tot afvalinzameling voor gemeenten op basis van de Wet Milieubeheer en de Afvalstoffenverordening 2022 gemeente Drimmelen. De Leidraad Fysieke Belasting verplicht daarnaast inzamelaars om Arbo technisch verantwoord in te zamelen. Door het oud papier en karton gebundeld of in dozen aan te laten bieden door inwoners, worden beladers tijdens de inzameling fysiek overbelast. Om aan dit beleid en wetgeving te kunnen voldoen wordt de aanschaf van containers voor de inzameling van oud papier en karton voorgesteld.

Duurzaamheidsparagraaf?

Doordat het oud papier en karton droog en afgesloten bewaard wordt door inwoners, zijn er betere recycleresultaten wat leidt tot een vergroot milieurendement. Als er geen papiercontainers aangeschaft gaan worden, zijn de afvalinzamelaars genoodzaakt om meer wagens en personeel in te zetten om aan de Arbotechnische normen te voldoen. Dit zorgt ook voor extra CO2 uitstoot.

WAT GAAN WE DOEN?

Indien positief besloten wordt op dit raadsvoorstel wordt er een Europese aanbesteding gestart voor de aanschaf en het uitzetten van de papiercontainers. De gemiddelde duur van een Europese aanbesteding bedraagt 9 maanden. Na afloop van deze aanbesteding worden de containers besteld, geleverd en uitgezet bij de inwoners wat ongeveer 3 maanden in beslag zal nemen. Naar verwachting zal eind 2024 de gemeente dan van papiercontainers voorzien zijn.

Voor appartementen en woningen met een te kleine tuin gaan we maatwerk toepassen. Momenteel wordt er in de buurgemeenten onderzocht wat de beste vorm van maatwerk is. Deze uitkomsten wachten we af om zo tot de meest optimale oplossing voor onze inwoners te komen. Deze uitkomsten verwachten we in het eerste en/of tweede kwartaal van 2024. Totdat maatwerk mogelijk is, kan op deze locaties het oud papier en karton nog gebundeld

en/of in dozen aangeboden worden. We verwachten dat het maatwerk binnen het budget past. Mocht dit wijzigen dan komen we terug met een raadsvoorstel. We informeren u komend jaar tijdig met een raadsbrief als de budgetten voldoende blijken te zijn. We houden uiteraard rekening met de Aanbestedingswet.

WIE ZIJN DE BETROKKEN PARTIJEN?
De betrokken partijen zijn het college, de gemeenteraad, de inwoners en het inkoopbureau.

WAT ZIJN DE KOSTEN?
Op basis van het aantal huisaansluitingen (exclusief hoogbouwlocaties) in onze gemeente komen de geschatte kosten voor de aanschaf, het chippen en uitzetten van deze 240-liter papiercontainers geraamd uit op 12.000 x € 40 = € 480.000 exclusief BTW.

De afschrijvingstermijn is 15 jaar. De jaarlijkse kapitaallast bedraagt € 32.000. Echter besparen we weer omdat er geen extra personeel/wagens/routes ingezet moeten worden i.v.m. de Arbowet. Dit scheelt € 84.000 per jaar t.o.v. de huidige begroting. Daarnaast verwachten we een voordeel van circa € 20.000 per jaar omdat er minder papier bij het restafval komt omdat de papiercontainers een beter bewaarmiddel zijn.

Worden er geen papiercontainers aangeschaft dan bedragen de jaarlijkse kosten € 84.000 per jaar. Worden er wel papiercontainers aangeschaft dan bedragen de jaarlijkse kosten € 32.000 (kapitaallast) min € 20.000 (scheidingsvoordeel) resulterend in een totale jaarlijkse last van € 12.000.

Door de invoering van 240-liter papiercontainers kan de gemeente een bedrag besparen (t.o.v. de begroting 2024) van € 72.000 (Kosten € 32.000 minus besparing € 104.000 (€ 84.000 plus € 20.000)). Deze besparing leidt op termijn tot een verlaging van het vastrecht met ca. € 6 per belastingplichtige. Effectief voor 2024 zal dat dus minimaal zijn in verband met invoering in december.

Voorgesteld wordt om de gemeenteraad een krediet te laten voteren van € 480.000 voor de aanschaf van de papiercontainers.

WAT ZIJN DE ALTERNATIEVEN?
Het alternatief is het niet invoeren van containers voor het oud papier en karton waardoor inwoners het oud papier en karton gebundeld en/of in dozen aan blijven bieden. In dit geval wordt er niet aan het beleid en de wetgeving conform de Leidraad Fysieke Belasting voldaan.

Zonder papiercontainers moet er door een nieuwe afvalinzamelaar extra kosten gemaakt worden. Het maakt hierbij niet uit of het over de gemeente Breda of een andere inzamelaar gaat. Om aan de Arbowet te kunnen voldoen mogen beladers minder zwaar en minder lang tillen. Dit betekent dus inzet van extra personeel en daarmee extra wagens en routes. Dit leidt tot een kostenstijging van circa 40%. Conform de huidige verwachtingen zullen de OPK inzamelkosten (exclusief opbrengsten OPK) voor 2023 € 210.000 bedragen. Als we papiercontainers niet invoeren zal dit bedrag dus structureel jaarlijks stijgen met € 84.000. Deze kosten zijn structureel en zullen dus niet afnemen en jaarlijks in de heffing doorberekend worden. Een structurele jaarlijkse kostenstijging van € 84.000 tegenover een incidentele jaarlijkse kapitaallast gedurende 15 jaar van € 12.000 is een groot verschil.

Momenteel ontvangen we per aangeleverde ton OPK circa € 80 opbrengst. Als OPK gebundeld en in dozen aangeboden wordt, wordt het niet beschermd tegen slechte weersomstandigheden. Hierdoor is er kans op afkeur. Niet alleen is het oud papier nat, ook kan er schimmelvorming ontstaan. In papiercontainers kan de OPK fractie droog aangeboden worden. Bij afkeur ontvangen we niet alleen geen opbrengst van circa € 80 per

ton, we moeten de afgekeurde fractie dan ook verwerken conform een tarief van € 138,95 per ton. Samengevat heb je bij afkeur dus een nadeel van in totaal € 218,95 per ton.

Daarbij blijkt uit de jaarlijkse sorteeranalyse dat er gemiddeld 8% van het restafval bestaat uit OPK. Gebleken is dat met een papiercontainer er minder OPK in het restafval belandt. Het gedeelte van oud papier wat in restafval belandt, wordt tegen een verbrandingstarief 2023 van € 93,34 verwerkt. Daarbij lopen we dan ook de inkomsten van circa € 80 per ton mis.

Om een goede inschatting te geven spreken we dan van de volgende totaalcijfers. In 2022 hebben we in totaal 2.273 ton restafval ingezameld, 8% daarvan bestond uit OPK wat 181,84 ton betreft. In totaal zijn de totale kosten dan jaarlijks € 31.520,15 bestaande uit een gemiste opbrengst en het verbrandingstarief. 100% OPK vrije restfractie is een utopie. Stel dat we nog maar 3% OPK in restafval terugvinden dan bedraagt het positieve resultaat € 19.690, afgerond € 20.000.

Tevens zal er bij het niet invoeren van papiercontainers geen afname van zwerfafval zijn door het verwaaien van het oud papier en karton. We krijgen regelmatig hierover meldingen van inwoners wat vervolgens opgelost wordt door onze buitendienst. Zodra er minder zwerfafvalmeldingen binnenkomen door de papiercontainers, kan deze capaciteit weer op andere plekken ingezet worden.

Samengevat neemt het alternatief van gebundeld en/of in dozen blijven inzamelen veel financiële risico's met zich mee.

Gelet op het bovenstaande is ons advies om 240-liter papiercontainers in onze gemeente in te voeren. De aanbesteding zal via het Inkoopbureau West-Brabant op de markt worden gezet. Bij een inzamelfrequentie van 13 maal per jaar (1x per 4 weken) is een papiercontainer van 240-liter toereikend.

HOE GAAN WE COMMUNICEREN?
Onze inwoners moeten zo goed en zo veel mogelijk in de veranderingen van de gemeente meegenomen worden. In samenspraak met de afdeling communicatie zorgen we iedere keer voor een optimale aanpak.

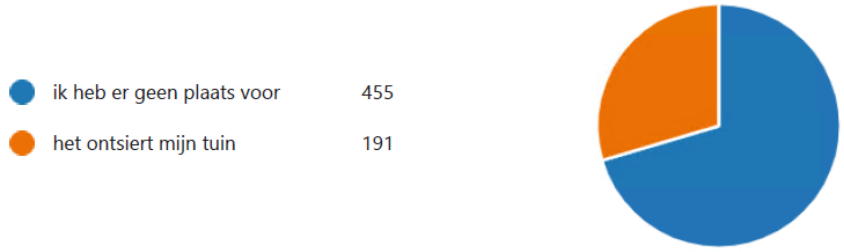
Participatie
Bestuurlijk is de opdracht gegeven om een participatietraject te starten om de wens onder onze inwoners te peilen over de aanschaf van papiercontainers. Dit participatietraject is op 29 augustus jl. goedgekeurd door het college. In september heeft de participatie plaatsgevonden middels een vragenlijst. Inwoners konden deze digitaal of fysiek op het gemeentehuis invullen. Ze kregen hierbij de keuze of ze wel of geen papiercontainers wensen of geen voorkeur hebben. Ze konden hierbij hun motivering aangeven. De vragenlijst stond voor een periode van twee weken in september open. Inwoners zijn hier via verschillende communicatiekanalen op geattendeerd. Ook is de vraag gesteld of ze in een appartement wonen en/of een kleine tuin hebben (kleiner dan 10 m^2). Deze laatste groep inwoners krijgt namelijk maatwerk wegens ruimtegebrek in hun buitenruimte. Totdat maatwerk mogelijk is kan op deze locaties het oud papier en karton nog gebundeld en in dozen aangeboden worden.

We hebben 1796 digitale reacties en 1 papieren reactie gekregen. 60% van de inwoners heeft aangegeven graag een papiercontainer te willen. 36% van de inwoners wil liever geen papiercontainer en 4% heeft geen voorkeur. Inwoners konden ook hun motivering aangeven, zie onderstaand overzicht:

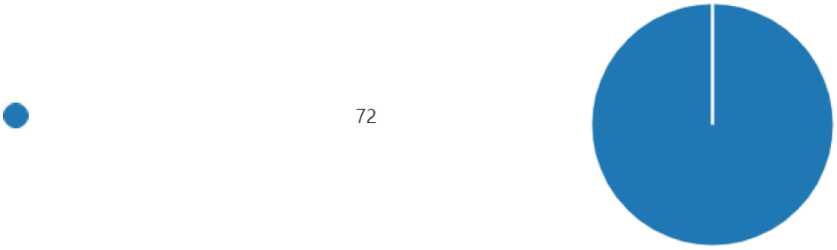
1. Ik wil wel een papiercontainer, want:

2. Ik wil geen papiercontainer, want:

3. Ik heb geen voorkeur

Hieruit blijkt dat voorstanders een papiercontainer willen omdat ze het makkelijker in gebruik vinden en ze graag voor de goedkoopste optie willen gaan. De tegenstanders maken zich zorgen over de ruimte in hun tuin. Maar voor de inwoners die geen of te weinig ruimte hebben wordt er maatwerk geleverd. Hieronder ziet u welk percentage inwoners dit betreft:

4. Heeft u een appartement of een kleinere buitenruimte? Denk aan tuin of terras kleiner dan 10 m2 (ca. 3m x 3,50 m)?

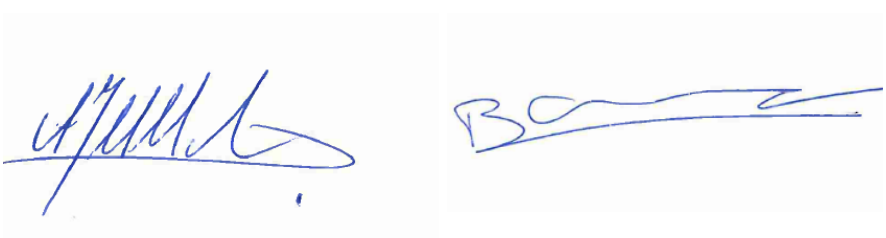

Tijdens het participatietraject hebben we regelmatig vragen gekregen. Erg specifieke vragen hebben we een-op-een beantwoord. De rest van de vragen hebben we gebundeld in een ‘veel gestelde vragenlijst’ die we hebben gepubliceerd. Dit waren de veel gestelde vragen:

1. **Is de papiercontainer niet snel vol?**
   Als we dit invoeren, voeren we de grootste maat container in (240 liter). Deze is net zo groot als uw restafvalcontainer. De ervaring leert dat dit voldoende ruimte biedt. Zeker als u de dozen plat maakt. Dus om u voldoende opslag te bieden, geven we daarom geen optie voor een kleinere container (140 liter). Deze kleinere maat neemt ook niet zoveel minder ruimte in dan de 240 liter container.
2. **Waarom is geen overige optie? Kunnen we voor meer opties kiezen? (verzamelpunten, ondergrondse containers)**
   We hebben alle opties onderzocht en dit zijn de enige twee geschikte opties. Vandaar dat we alleen deze aan u voorleggen.
3. **Wat als ik een te kleine tuin of appartement heb?**
   We vragen hier bewust om in de vragenlijst. Mocht u namelijk in een appartement wonen of een te kleine tuin hebben (kleiner dan 10m2), dan bieden wij maatwerk.
4. **Wat gaan de kosten worden iedere keer dat je de container aan straat zet?**
   Voor uw rest- en gft-container betaalt u per keer dat u deze aan straat zet. Voor de papiercontainer geldt dit niet. Het maakt dus niet uit hoe vaak u de papiercontainer aanbiedt. U betaal hiervoor NIET per keer.
5. **Kunnen we niet terug naar de inzameling met de scholen en verenigingen (vrijwilligers)?**
   De scholen en verenigingen konden zelf niet meer genoeg vrijwilligers vinden. Waardoor zij zelf de samenwerking niet meer konden doorzetten. Maar ook voor vrijwilligers geldt de Arbowet waardoor u ook met vrijwilligers met deze situatie had gehad.
6. **Zijn jullie transparant in de gegeven overwegingen? Waarom wordt de inwoner erbij betrokken als we waarschijnlijk toch geen keuze hebben?**
   De overwegingen zoals we die hebben weergegeven zijn volledig transparant. We zijn als gemeente daarom ook voorstander van het invoeren van een papiercontainer. Het klopt inderdaad er een risico is dat er alsnog een papiercontainer aangeschaft moet worden door bijvoorbeeld veranderende wetgeving. Echter is dat nu nog niet het geval en wil het gemeentebestuur de mening van inwoners meenemen in de besluitvorming over de aanschaf van een papiercontainer. Daarom hebben we deze vragenlijst opgesteld.

WAT IS DE VERVOLGPROCEDURE?
Indien positief besloten wordt op dit raadsvoorstel wordt er een Europese aanbesteding gestart voor de aanschaf en het uitzetten van de papiercontainers. De gemiddelde duur van een Europese aanbesteding bedraagt 9 maanden. Na afloop van deze aanbesteding worden de containers besteld, geleverd en uitgezet bij de inwoners wat ongeveer 3 maanden in beslag zal nemen. Naar verwachting zal eind 2024 de gemeente dan van papiercontainers voorzien zijn.

Burgemeester en wethouders van Drimmelen

Deze brief is getekend namens:

A.J.M. Martens	B.H.G. Scholtze
Gemeentesecretaris	Burgemeester

,

De raad van de gemeente Drimmelen;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders d.d.;14 december 2023

B e s l u i t :

1. De inzameling van oud papier en karton middels 240-liter papiercontainers uit te gaan voeren in de hele gemeente in 2024;
2. Een krediet voor een bedrag van € 480.000 te voteren voor de aanschaf van papiercontainers;
3. De kapitaallasten vanaf 2024 e.v. middels de afvalstoffenheffing te verhalen (tarieven) met een mogelijkheid te egaliseren via de voorziening;
4. Het uitwisselen van kapotte containers en uitzetten van nieuwe containers bij nieuwbouw contractueel onder te brengen bij de firma Engels waar wij een full-serviceovereenkomst mee hebben voor het uitwisselen van de bestaande rest- en gft-containers;
5. Maatwerk toe te passen bij appartementen en woningen met een te kleine tuin.

Made, 14 december 2023

de raad voornoemd,

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening

Laten staan ivm handtekening